

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

4 maart 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het sociaal voordeel voor leerlingenvervoer in het basisonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de bijdrage van het onderwijs tot het realiseren van een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de uitbouw van de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Antwerpen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het ordentelijk opstarten van het schooljaar 1999-2000

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vrijstelling van levensbeschouwelijke vakken in uitvoering van het decreet op het basisonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Karel De Gucht tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van de invoering van de euro voor de scholen

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het regeringsbeleid tegenover spijbelen

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de wijziging van de regelgeving inzake outplacement van onderwijspersoneel

Met redenen omklede motie

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 4 maart 1999

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Ludo Sannen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.21 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het sociaal voordeel voor leerlingenvervoer in het basisonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het sociaal voordeel voor leerlingenvervoer in het basisonderwijs.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problematiek van het sociaal voordeel, en meer bepaald die van het leerlingenvervoer, doet me soms denken aan het monster van Loch Ness. Zo af en toe steekt het de kop op. Naar aanleiding van de recente discussie over gratis openbaar vervoer voor leerlingen beneden de twaalf jaar werd deze problematiek in landelijke gemeenten opnieuw op de voorgrond geplaatst. Voor het gemeentelijke niveau zou dit immers neerkomen op een niet te onderschatten kostprijs.

Collega's, ik ga ervan uit dat iedereen wel de decretale bepalingen kent. Ik zal daar dus niet al te zeer over uitweiden. Mijnheer de minister, de uitvoeringsbesluiten, waar artikel 92 paragraaf 4 naar verwijst, zijn er vandaag nog altijd niet. Ik zal u echter niet naar uw intenties daaromtrent vragen. Ik wil u wel vragen dat u voor de gemeentebesturen zekerheid zou scheppen inzake de interpretatie van dit artikel. Een aantal instellingen en organisaties die de gemeenten inlichtingen verschaffen over

de schoolwetgeving, zenden immers zeer tegenstrijdige signalen uit over de toepassing van dit artikel.

Aangezien er geen voorwaarde bestaat tot inwerkingtreding van dit artikel, gekoppeld aan de uitvoeringsbesluiten, denk ik als juriste te moeten stellen dat dit artikel 'self-executed' is. Dit wordt echter in twijfel getrokken. Als ik ervan uitga dat het inderdaad 'self-executed' is, dan zou ik moeten stellen dat het minimum van een standstillprincipe nodig is. Daarbij zit men dan natuurlijk met het probleem dat een standstillprincipe geldt voor het verleden. Betekent dit echter voor de toekomst dat het artikel moet worden toegepast ?

Ik geef een voorbeeld. Een concessie aan een busmaatschappij om leerlingenvervoer te verzorgen, wordt normaal elk jaar hernieuwd. Is het hernieuwen van een dergelijke opdracht een nieuw feit dat de gemeente die het leerlingenvervoer voor haar eigen onderwijsnet betaalt, verplicht dat ook te betalen voor de andere netten ?

De concrete problemen op het terrein hebben dus te maken met de interpretatie van dit artikel. Mijn vragen gaan alleen daarover. Ten eerste, moet de gemeente op basis van dit artikel sinds het schooljaar 1997-1998 alle leerlingen gelijk behandelen inzake het sociaal voordeel voor leerlingenvervoer ? Zo niet, worden de leerlingen uit het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs dan niet op een onaanvaardbare wijze gediscrimineerd ten gevolge van het niet bestaan van de uitvoeringsbesluiten ?

Ten tweede, moeten gemeenten, zelfs met de toepassing van een standstill, dit sociaal voordeel niet toekennen aan alle leerlingen zodra ze nieuwe initiatieven nemen in het kader van het leerlingenvervoer ? Met nieuwe initiatieven bedoel ik uiteraard niet enkel leerlingenvervoer opstarten, maar ook bestaande ritten verlengen of bijkomende ritten inleggen.

Van Hecke

Ten derde, mag een gemeente vandaag ook los van nieuwe initiatieven of de verlenging van bestaande initiatieven, dit sociaal voordeel reeds toekennen aan de andere onderwijsnetten wanneer ze het al toekent voor het gemeentelijk onderwijs ? In de interpretatie van sommigen zou het gemeenschaps-onderwijs wat het vandaag in dat verband ontvangt, moeten terugbetalen als de kans bestaat dat de uitvoeringsbesluiten iets anders zouden bepalen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mevrouw Van Hecke, uw duidelijke vraagstelling laat me toe om een klaar en duidelijk antwoord te geven. Ten eerste, ik ben het met u eens dat het non-discriminatiebeginsel van artikel 92, paragraaf 1 van het decreet basisonderwijs van een standstillwerking uitgaat. Bestaande initiatieven, waarmee werd begonnen voordat het decreet basisonderwijs in werking trad, mogen onder dezelfde voorwaarden worden voortgezet. Contracten en beslissingen die onder de voorgaande wetgeving werden aangegaan, blijven uitvoerbaar.

Ten tweede, als gevolg van de standstillwerking van het non-discriminatiebeginsel van artikel 92, paragraaf 1, wordt het onmogelijk voor gemeenten en provincies om nieuwe initiatieven te nemen die tegen dit beginsel ingaan. Ook kunnen bij de verlenging van bestaande contracten op basis van een contractuele clausule geen leerlingen van andere scholen meer worden uitgesloten. Dit geldt dus als men een clausule toevoegt. De autonome werking van artikel 92, paragraaf 1 verhindert dat nieuwe initiatieven door gemeenten of provincies worden opgezet die alleen voor de eigen leerlingen zouden gelden.

Ten derde : bestaande initiatieven in het kader van het leerlingenvervoer kunnen worden uitgebreid naar de leerlingen van het gemeenschaps- en het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Ik hoop hiermee een antwoord te hebben gegeven op deze drie concrete vragen. Dit ontslaat mij of deze commissie er echter niet van verder te denken over toekomstige ontwikkelingen inzake het leerlingenvervoer.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik wil de minister danken voor zijn heel kort, maar heel duidelijk standpunt. Ik hoop dat de gemeentebesturen op die manier weten wat ze mogen en kunnen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de bijdrage van het onderwijs tot het realiseren van een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de bijdrage van het onderwijs tot het realiseren van een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de thematiek van wat men de arbeidsmarktparadox noemt kwam reeds meerdere malen aan bod in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden. Dat spreekt vanzelf : het is immers daar dat we voor het eerst werden geconfronteerd met dit soort verschijnselen. Maar het lijkt me ook zinvol dat deze thematiek in deze commissie aan de orde komt.

De paradox is bekend : ondanks een gestaag teruglopend, maar toch nog steeds aanzienlijk aantal werklozen heeft men in toenemende mate moeite om bepaalde vacatures op de arbeidsmarkt in te vullen. De cijfers zijn bekend. Ik laat de uitzendarbeid en de tijdelijke arbeid even buiten beschouwing, maar in de zogenaamde vaste circuits die werden bemiddeld door de VDAB is het aantal vacatures dat betrekking heeft op knelpuntberoepen, gestegen. Natuurlijk is de VDAB slechts één gegeven op het vlak van arbeidsbemiddeling, maar het is toch een belangrijk gegeven. Deze vacatures stegen van 14 percent in 1992 tot 34 percent. Dat laatste is het definitieve cijfer voor 1997 en komt uit het laatste verslag van de VDAB.

Het gaat om 28.000 vacatures. Dat betekent natuurlijk niet dat al deze vacatures niet of moeizaam zijn ingevuld. Het gaat om vacatures die betrek-

Schuermans

king hebben op knelpuntberoepen. Een belangrijk deel daarvan zou problematisch zijn geweest. Ook de gemiddelde tijd die nodig is om een dergelijke vacature in te vullen via de VDAB is opgelopen tot 45 dagen. In 1993 waren er 7.300 openstaande vacatures. Vorig jaar was dat cijfer opgelopen tot ongeveer 21.500. Dit geeft eveneens een aanduiding over de moeilijkheidsgraad.

Uiteraard zijn er diverse niveaus waarop men dit probleem kan en moet verhelpen. Zo is er de verantwoordelijkheid van de minister die bevoegd is voor tewerkstelling en de rol van de sociale partners. Naar ons aanvoelen is er echter ook een rol weggelegd voor het onderwijs. Recent formuleerde de SERV een aanbeveling terzake. Bij het bespreken van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid hebben ze zich met een meer dan gewone aandacht over deze problematiek gebogen. Dat is opvallend. Ik ga geen overzicht geven van de diverse mogelijke remedies voor dit probleem, maar toch zou ik de mening van de minister willen vragen over een tweetal elementen.

Het lijkt me ten eerste zinvol dat men iedereen die te maken heeft met het onderwijsgebeuren – scholieren, studenten, ouders, PMS-centra enzovoort – regelmatig in de mate van het mogelijke een inzicht biedt in de arbeidsmarktvooruitzichten. Zo kan dit een element worden in de studiekeuze. Ik beklemtoon hierbij dat elke onderwijsvorm intrinsiek belangrijk is, maar het is meer dan ooit noodzakelijk rekening te houden met het gegeven van de arbeidsmarkt bij de keuze die men dient te maken. Er moet terzake dus informatie worden gegeven.

Ten tweede is er de herwaardering van het technisch onderwijs, een punt dat reeds regelmatig aan de orde is gekomen maar waaraan vaak slechts lipendienst wordt bewezen. Dan heb ik het in het bijzonder over het technisch secundair onderwijs. Wat dit betreft lijkt het de mentaliteit te zijn die voor grote problemen zorgt, zeker als het gaat over ouders die hun kinderen aanmoedigen in een bepaalde richting. Dit kan slechts worden verholpen door de toch wel zeer rigoureuze beschotten tussen de onderwijsvormen weg te werken of te verkleinen. Zo wordt het meer vanzelfsprekend dat iemand vanaf het begin kiest voor een technische opleiding, en niet slechts na een watervaleffect, wanneer hij faalde in andere onderwijsrichtingen. Zo zou er ook een samenwerking komen tussen de diverse onderwijsrichtingen. Zo zouden het niet alleen de zogenaamd minder bekwame scholieren en

studenten zijn die kiezen voor vaktechnische of technische opleidingen in het algemeen. Moedigt het departement Onderwijs dit op een bepaalde wijze aan ?

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben blij met de vraag van de heer Schuermans. Twee jaar geleden werden we geconfronteerd met een hoge jeugdwerkloosheid, en bestudeerden we de arbeidsmarkt en de toekomstgerichte invulling ervan. Toen al vroeg ik of we niet moeten uitkijken naar een vorm van sturing van de studiekeuze.

Vrije studiekeuze is zeer respectabel, maar een verkeerde studiekeuze kan verstrekkende gevolgen hebben. De krant De Standaard vermeldt vandaag een studie van mevrouw Goossens en mevrouw Colla van de Vlekho over de studiekeuze. Zij zijn verrast over het onderscheid tussen de studiekeuze van jongens en die van meisjes. Moeten we dit niet proberen te sturen ? En dan gebruik ik het woord sturen in de goede betekenis van het woord.

Deze suggestie valt me zelf ook moeilijk. In mijn ander leven maak ik deel uit van de 'zachte sector' van letteren en wijsbegeerte. De toestroom daar is immens, en de studenten maken het op termijn ook wel waar. Dat is niet het probleem. Ze hebben een goede scholing en behalen vaak nog een bijkomend diploma. Dat is echter niet voor iedereen weggelegd. Moeten we daarom niet adviserend en begeleidend optreden ? Moeten we er niet op wijzen dat de arbeidsmarkt zich van vandaag op morgen kan heroriënteren ? Moeten hier geen initiatieven worden genomen ?

De voorzitter : De discussie die we hier twee jaar geleden hebben gevoerd, is inderdaad nog steeds relevant. Ook ik gebruik het woord sturen met enige schroom, maar het is wel belangrijk om bepaalde stimuli te creëren.

Ik sluit me aan bij een zeer concrete vraag van de heer Schuermans, die het had over het verkleinen van de schotten tussen de onderwijsvormen. Ik heb het daar vroeger al over gehad. Moeten we niet werken aan een afschaffing van deze schotten ? Denkt de minister aan een concrete oplossing ?

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de heer Schuermans. Met zijn

Baldewijns

vraag toont hij aan dat een debat dat reeds werd opgestart, verder wordt opgevolgd door de parlementsleden.

We bekommeren ons dagelijks om deze aangelegenheid. Ervaringen bij het stimuleren van scholing voor knelpuntenberoepen hebben ons geleerd dat dit vaak tot ongewenste en zelfs desastreuze effecten leidt. We moeten er ons bewust van zijn dat het oriënteren van jongeren naar studierichtingen die aansluiten op knelpuntenberoepen, een proces is van lange termijn. De gevolgen voor de arbeidsmarkt worden pas na verschillende jaren zichtbaar.

De vraag naar arbeidskrachten verandert onder-tussen constant en zeer snel. Het is best mogelijk dat beroepen die vandaag als knelpunten worden ervaren door een evolutie in de maatschappij, het bedrijfsleven of de technologie morgen geen op-vulling meer nodig hebben. Bovendien blinkt het bedrijfsleven niet altijd uit door een langetermijn-planning, en dat is zeker geen kritiek. Als het onderwijs de toekomstige behoeften op de arbeidsmarkt peilt, blijkt dat het vaak over een visie op korte termijn gaat. Dit alles maakt het moeilijk om onderwijs en arbeidsmarkt precies op mekaar af te stemmen. Dit verschil in timing moet ons tot voorzichtigheid aanmanen bij informatiecampagnes over arbeidsmarktvooruitzichten voor de scholieren. Dit wil niet zeggen dat men bij de beroeps-oriëntering niet op de meest objectieve manier het beeld van de arbeidsmarkt ter informatie mee mag geven.

Het verbeteren van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt mag ons ook niet blind maken voor de autonomie en de eigen taak van het onderwijs. De heer Schuermans heeft gelijk dat ook het onderwijs daar een opdracht moet vervullen. De aansluitingsproblematiek mag geen alibi vormen om het onderwijs volledig af te stemmen op de vragen van het bedrijfsleven en de noden van de economie.

Het onderwijs en het bedrijfsleven hebben ieder hun eigen taak en verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat mensen zinvolle arbeid kunnen verrichten. De taak van het onderwijs is te zorgen voor een brede basisvorming en een ruime, flexibele inzetbaarheid. Het bedrijfsleven wordt geacht te zorgen voor specifiek op de werkvloer gerichte vorming. De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is dus niet alleen een taak van het onderwijs. Ook de bedrijfswereld moet zijn verantwoordelijkheid opnemen en in samenwerking met

het onderwijs toekomstgerichte strategieën ontwikkelen.

We moeten in het onderwijsbeleid alert zijn voor veranderingen op de arbeidsmarkt, waarop proactief kan worden ingespeeld door middel van informatiecampagnes en studie-informatie. De door u aangehaalde recruiteringsproblemen, bijvoorbeeld in de dienstensector, zorgen voor uitdagingen voor het onderwijs, die nog zullen worden versterkt door het groeiend aantal tweeverdieners en de vergrijzing van de bevolking. Het komt erop aan een strategie te vinden die deze uitdagingen op een toekomstgerichte wijze aanpakt.

Om een beter zicht te krijgen op de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, heeft het departement Onderwijs het initiatief genomen tot een grootscheeps onderzoek. Via een systematische bevraging van verschillende jongvolwassenen op cruciale momenten in hun beroeps carrière, wordt een databank uitgebouwd die het beleid kan ondersteunen bij het realiseren van die betere aansluiting.

Het departement Onderwijs werkt sinds enkele jaren ook aan opleidingsprofielen, die worden afgestemd op beroepsprofielen, ontwikkeld door het bedrijfsleven. Het valt op dat ook hier het bedrijfsleven achterwege blijft, en niet voor alle sectoren de nodige beroepsprofielen uitwerkt. Ik kan daar begrip voor opbrengen, maar meen desondanks dat deze taak volledig tot de verantwoordelijkheid van de bedrijfswereld behoort.

Het verbeteren van de tewerkstellbaarheid mag zich niet beperken tot de afgestudeerden. Dit dient ook te worden gerealiseerd voor diegenen die het onderwijs verlaten zonder enige kwalificatie. Daarom wordt nu gewerkt aan de operationalisering van het modulariseringsproces, een concept in een aantal studiegebieden van het technisch secundair onderwijs en het beroepssecundair onderwijs. Door modularisering kan ook het volgen van slechts een onderdeel van een studierichting uitmonden in een certificaat met een reëel civiel effect. Het herdenken van de opleidingen in termen van modularisering zal ook bijdragen tot een herwaardering, niet alleen van het TSO, maar ook van het BSO.

Ik onderschrijf de bekommernis van de heer Vandenbroeke en van de voorzitter dat we moeten trachten de tussenschotten zo veel mogelijk weg te nemen. Daarvoor werden reeds enkele sporen uitgetekend. Men kan zelfs de creatie van scholengemeenschappen en de bijbehorende schaalvergroting aanwijzen als een van de mogelijke wegen. Dat

Baldewijns

maakt het immers gemakkelijker om het onderwijsaanbod beter af te stemmen op de noden. Het hier vaak gehouden pleidooi voor een herwaardering van het technisch en beroepsonderwijs, kunnen we onderschrijven. Daarom wil ik alle kansen aangrijpen om het concept van de modularisering zo goed mogelijk te doen slagen.

Mijnheer Vandenbroeke, we moeten voorzichtig omgaan met het begrip sturing. Een te vergaande interpretatie van dit woord kan leiden tot het tegengestelde van wat we willen. Enerzijds moet er inderdaad een grotere sturing zijn, anderzijds moeten we opletten met toelatingsexamens en dergelijke. De oefening moet op subtiele wijze worden gemaakt.

Mijnheer Schuermans, we mogen ook niet blind zijn voor de inspanningen die al worden geleverd op het vlak van begeleiding, oriëntering en informatie. Het feit dat er bij het totstandkomen van de CLB's op een andere schaal zal worden gewerkt, zal aanleiding geven tot verbeteringen. Het departement speelt een ernstige rol bij de SID-in-beurs. Daarbij houden we op een correcte en objectieve wijze rekening met de vrijheid van onderwijs. Ondanks alle informatie moet immers ook rekening worden gehouden met de keuze van de kandidaat-student of -leerling.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik dank de minister voor het omstandig antwoord, dat ik grotendeels kan onderschrijven.

Toch maak ik voorbehoud bij de bewering van de minister dat wat vandaag een knelpuntenberoep is, er morgen wellicht geen meer is of omgekeerd. Er zijn inderdaad klassieke voorbeelden van wisselende vraag en aanbod, bijvoorbeeld bij verpleegkunde of informatica. Op basis van het onderzoek van de laatste jaren kan men echter met grote waarschijnlijkheid zeggen dat de technische richtingen waarin nu al knelpuntenvacatures bestaan, ook morgen door de arbeidsmarkt sterk zullen worden bevraagd. Het voorbehoud van de minister gaat daar niet op. Dat sluit sterk aan bij de vraag naar herwaardering van het technisch onderwijs en naar stimulansen voor een vermenging met het algemeen onderwijs. Daar ligt immers een belangrijke sleutel tot de oplossing van het probleem. Dat voorbehoud vind ik een beetje overtrokken.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De vraag die we ons moeten stellen, is hoe de overheid, naast de stappen die ze reeds heeft gezet, het probleem van de herwaardering decretaal kan oplossen. Deze waardering moet groeien vanuit de maatschappij zelf. We spreken dan van een sociale waardering. Zo verzeilt men weer in de discussie over de white en de blue colors.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de uitbouw van de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Schamphelaere tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de uitbouw van de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Antwerpen.

Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens één van mijn eerste parlementaire ervaringen trad ik op als verslaggeefster voor een belangrijk onderwijsdecreet. Ik wil deze commissie dan ook niet verlaten zonder dit dossier op een mooie manier af te ronden.

Onlangs hebt u in de pers verklaard niet te willen ingaan op de concrete vraag van de Universiteit Antwerpen tot verticalisering van het bestaande eerstecyclusaanbod. Daardoor kunnen een aantal studies die nu in Antwerpen kunnen worden aangetrokken, daar ook worden afgemaakt. Antwerpen is een bijzonder goed gelegen stad, en is het centrum van vele economische en culturele activiteiten. Het is dan ook een stad waar een universiteit thuishoort. Het is niet logisch dat voor de onderwijsbevoegdheden waarvoor een eerste en derde cyclus kan worden ingericht, een tweede cyclus niet kan worden afgewerkt.

Het gaat meer bepaald om de richtingen biomedische wetenschappen, toegepaste biologie, communicatiewetenschappen, geschiedenis en wijsbegeer-

De Schampheleere

te. Deze vraag dateert reeds van 1988. Ze werd door het beleid opgenomen in het decreet van 1991 en opnieuw bevestigd in het decreet van december 1995 dat de confederale Universiteit Antwerpen oprichtte. Er werden toen samenwerkingsvoorwaarden vooropgesteld waaraan nu ruimschoots is voldaan. Daarnaast is ook het tweede vooruitgangsrappport van rector Dillemans bekendgemaakt. Ook hij pleit voor een verticalisering van bestaande studiegebieden aan de Universiteit Antwerpen.

Er is voldoende competentie aanwezig en voldoende mogelijkheid tot onderzoek om die pedagogische functie helemaal uit te bouwen. Ook de positieve visitatierapporten beklemtonen de noodzaak om de volledige opleiding in die studiegebieden uit te bouwen.

Ik wil de minister dan ook vragen waarom hij hier niet op ingaat, hoewel het uitdrukkelijk werd vermeld in het decreet van 1995. Hoe kunnen we als decreetgever geloofwaardig blijven wanneer we, eens aan de voorwaarden is voldaan, daar geen gevolg aan geven? De Universiteit Antwerpen vreest dat ze deze bevoegdheid nooit meer zal krijgen, omdat het niet gaat over meer samenwerking aan de confederale structuuruitbouw maar veeleer over een verdeling die de andere universiteiten wensen.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : De Universiteit Antwerpen ziet zichzelf evolueren tot een volwaardige universiteit. Men kan uiteraard maar van volwaardigheid spreken wanneer minstens aan een aantal basisvoorwaarden is voldaan. Misschien kan men overwegen om bepaalde opleidingen in avond- en afstandsonderwijs aan te bieden. We vinden dit een zeer interessante suggestie. Het is overigens eigenaardig dat men wel voortgezet academisch en postacademisch onderwijs mag aanbieden en zelfs doctordiploma's kan uitreiken, maar geen onderwijs op het niveau van tweede cyclus mag uitbouwen.

Inzake de bio-ingenieurs opteert men voor een duidelijke samenwerking met andere universiteiten. Dit is op zich een zeer positief gegeven.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik ben bijzonder benieuwd naar het antwoord van de minister. Volgens mij gaat hier om een intermediaire fase. De echte opvolging is voor later. Bepaalde mensen zullen ons onderwijs niet meer ter harte kunnen nemen. Als ik het goed voorheb, zal mevrouw De Schampheleere in de toekomst geen lid meer zijn van de commissie voor Onderwijs.

Mijnheer de minister, ik weet hoe bepaalde kieslijsten in Limburg worden samengesteld. Ik hoop dat u opnieuw minister van Onderwijs wordt. Het zal dan wel een moeilijke oefening worden. Ik ben echter bijzonder benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter : Het decreet over de universiteit Antwerpen was een van de eerste decreten die we hier hebben besproken. Mevrouw De Schampheleere geeft een bepaalde interpretatie aan het al dan niet uitvoeren van de opdracht die in het decreet stond en aan de gevolgen die dit heeft voor de uitbreiding van die universiteit. Ik laat die interpretatie voor haar rekening. Ik sluit me wel aan bij de interessante redenering dat het logisch is om de tweede cyclus aan te bieden in universiteiten die de eerste cyclus of post-academische opleidingen aanbieden. Dit zou ook andere universiteiten een antwoord geven op een vraag die ze al lang stellen.

Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van de verschillende vragen kan ik me niet van de indruk ontdoen dat de discussie over het universitaire aanbod wel eens zou kunnen verzanden in een discussie over het universitaire opbod. We kunnen dit best vermijden.

Het universitair decreet van 12 juni 1991 bepaalt dat de Vlaamse regering de nodige initiatieven moet nemen tot uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Antwerpen, zodra de Antwerpse instellingen een overeenkomst hebben bereikt over de eenmaking op het gebied van structuren, vertegenwoordiging, beheersorganen, financiering en programmering. Ik zal niet ontkennen dat in Antwerpen inderdaad al belangrijke stappen zijn gezet in de richting van de eenmaking. Toch blijft er nog een weg af te leggen. Qua structuur, beheersorganen en vertegenwoordiging zijn nog belangrijke ingrepen mogelijk.

Een van de belangrijkste obstakels is dat nog steeds twee faculteiten economische wetenschappen bestaan. Zowel aan het RUCA als aan de UFSIA kan men afstuderen in de toegepaste economische wetenschappen en als handelsingenieur.

Baldewijns

Ook bij de gedeeltelijke overlapping tussen de kandidaturen politieke en sociale wetenschappen en de kandidatuur communicatiewetenschappen kan men zich nog vragen stellen.

In zijn inleidende toelichting bij het ontwerp van decreet van 22 december 1995 over de Universiteit Antwerpen merkte de vorige minister van Onderwijs reeds op dat het ging om een confederale structuur. Op dat ogenblik bestond er volgens hem nog geen echte bereidheid tot een fusie tussen de drie Antwerpse instellingen. Wel wordt het perspectief geopend op een definitieve fase. Dit blijkt duidelijk uit artikel 30 : 'Voor 1 oktober 1999 moet bij de Vlaamse regering een rapport worden ingediend over de werking van de UA, de perspectieven en concrete voorstellen inzake verdere eenmaking van de drie Antwerpse instellingen.'

Dit rapport moet duidelijkheid brengen over de werkelijke invulling van de samenwerking tussen de Antwerpse instellingen en over de overeenkomsten die in Antwerpen worden gesloten voor eenwording van de faculteiten, bijvoorbeeld van de faculteiten politieke en sociale wetenschappen en de faculteiten taal- en letterkunde. Het decreet van 22 december 1995 is een stap in de richting van een eenwording : niet meer, maar zeker ook niet minder. Het mag zeker geen eindpunt zijn.

Vanuit Antwerpse hoek werden toen al vragen gesteld over de uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid en het al dan niet voldoen aan de bepalingen hierover in artikel 26 van het universiteitsdecreet. Op de vraag of de voorwaarden in artikel 26 een unitaire structuur impliceerden of dat daarentegen een confederale structuur volstond, heeft minister Van den Bossche toen geantwoord dat artikel 26 aan duidelijkheid niets te wensen overliet. Uitbreiding zal pas kunnen wanneer een overeenkomst van eenwording is bereikt over de structuur, de vertegenwoordiging, de beheersorganen, de financiering en de programmering.

Aan die zeer concrete voorwaarde is nog niet voldaan. Wat telt, is de concrete invulling van de samenwerking. Ik wens dan ook het rapport van de Universiteit Antwerpen hierover af te wachten. Dit rapport moet mij, en ik hoop ook u, al dan niet overtuigen. Het moet zeker duidelijkheid brengen. De vraag over de bevoegdheidsuitbreiding, waar ze ook wordt gesteld, moet passen in een algemene programmering van het academisch onderwijs, zoals het decreet bepaalt. Ere-rector Dillemans bereidt deze programmering nu voor. Het is niet mo-

gelijk om vandaag een engagement in de ene of de andere richting te nemen.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Dit is een ontgoochelend antwoord, want het voldoet niet aan de realiteit. De titel van het decreet is duidelijk 'een confederale universiteit'. Dit is natuurlijk een zeer gevoelig woord.

Er is niet alleen een proces, maar ook een eenmaking in de structuur en in de vertegenwoordiging naar buiten. Er bestaan wel afspraken over de programmering en de financiering, maar steeds opnieuw is er die TEW-tegenargumentatie.

In de tweede cyclus wordt samengewerkt, terwijl de derde cyclus één is gemaakt. Het probleem ligt evenwel in de eerste cyclus, waarbij het Antwerpse economische centrum van TEW-studenten met een enorme toeloop wordt geconfronteerd. Wil men daar één grote groep van maken, dan brengt dat hoge kosten teweeg. Men kan dus moeilijk van optimaliseren of rationaliseren spreken vermits men onder meer een nieuw en veel groter auditorium zou moeten bouwen. Zowel met het oog op de financiering van de infrastructuur als in pedagogisch opzicht heeft het geen nut die twee grote groepen te verenigen.

Nu wordt gezegd dat het niet gaat om een confederatie, maar wel om een eenmaking, met daarbij nog de algemene programmering van het universitair aanbod. Maar zelfs indien er maar één TEW-faculteit zou overblijven, is men nog niet zeker of die andere beperkte vragen positief zullen worden beantwoord. Precies daar situeer ik de grote onzekerheid.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Het spreekt vanzelf dat ik hier geen standpunt voor of tegen inneem. Ik zal het rapport van 1 oktober afwachten. Het standpunt terzake van wie dan ook staat in geen enkel geval de continuïteit van de werkzaamheden in deze commissie in de weg.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Voorzitter

– *De heer Gilbert Vanleenhove, commissievoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het ordentelijk opstarten van het schooljaar 1999-2000

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het ordentelijk opstarten van het schooljaar 1999-2000.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, reeds toen Daniël Coens zaliger minister van Onderwijs was, bestond de zorg dat de decreten, besluiten en omzendbrieven tijdig in de scholen zouden toekomen, opdat die het nieuwe schooljaar ordentelijk konden voorbereiden. Meermaals hebben parlementsleden erop gewezen dat de scholen het best reeds rond Pasen zouden kunnen beschikken over de nodige decreten, uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven met gevolgen voor het nieuwe schooljaar. Helaas is het geschetste ideale tijdschema de voorbije schooljaren niet altijd gehaald. Nochtans zal iedereen het met mij eens zijn dat een goede administratieve voorbereiding voor directie, leerkrachten en alle medewerkers een noodzaak vormt om het nieuwe schooljaar voor zowel de leerlingen als het personeel op 1 september in optimale omstandigheden te laten starten.

Kan de minister mij het tijdsschema meedelen waaraan de schoolbesturen zich in de realiteit mogen verwachten voor de kennisgeving van de nodige decreten, uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven? Hoeveel mogen ze er nog verwachten? Welke items zullen daarbij aan bod komen? Deze vraag heeft betrekking op zowel het secundair onderwijs als op het onderwijs voor sociale promotie en werd ingegeven door de zorg dat de scholen het schooljaar 1999-2000 in zo goed mogelijke omstandigheden zouden kunnen inzetten.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De vraag om uitleg van de heer De Meyer is uitermate belangrijk in het vooruitzicht van het ordentelijk opstarten van het komende schooljaar. Mijn antwoord zal zo gedetailleerd mogelijk, maar bijgevolg vrij technisch zijn.

De voorbereiding van het komend schooljaar vergt een aantal bijstellingen van het decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998. Die zullen er komen via het onderwijsdecreet XI. De formele onderhandelingen daarover zullen nog deze week worden afgerond. Hetzelfde geldt voor een aantal uitvoeringsmaatregelen op de decreetgeving secundair onderwijs en een aantal maatregelen die, los van het voorgaande, passen in het actueel onderwijsbeleid en nog deze regeerperiode moeten worden geregeld.

De stand van zaken van de initiatieven in kwestie laat vermoeden dat de voorbereiding van het nieuwe schooljaar evenmin als die van de vorige enige hinder zal ondervinden. Ik zal het ten eerste hebben over de uitvoering van het voltijds gewoon secundair onderwijs, met daarin eerst aandacht voor de besluiten. Op dit ogenblik zijn terzake de volgende stukken aan de Raad van State voorgelegd.

Ten eerste is er een ontwerp betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs. Hierin wordt het toekomstig gereduceerd onderwijsaanbod vastgelegd, waarvoor per 1 september 1999 een progressieve omzettingsoperatie van oude naar nieuwe benamingen van start gaat.

Ten tweede is er het ontwerp van besluit tot vaststelling en indeling van de ambten van het bestuur en onderwijzend personeel van de instellingen voor secundair onderwijs.

Een aantal ontwerpen werden ingediend bij de inspectie van Financiën. Het eerste ontwerp betreft de lerarenomkadering, waarin het aanwendingspercentage op 98 percent wordt gehandhaafd en de omkadering voor de homogene en heterogene KSO-muziekscholen wordt gelijkgeschakeld.

Het tweede ontwerp dat bij de inspectie van Financiën werd ingediend is het ontwerp betreffende het tijdelijk project onderwijsvoorrang in het secundair onderwijs, dat maatregelen bevat om zowel de doorstroming naar andere onderwijsvormen van het BSO als de sociale integratie te bevorderen.

Een derde ontwerp dat bij inspectie van Financiën werd ingediend, is het ontwerp betreffende de wer-

Baldewijns

kingstoelagen voor het gesubsidieerd onderwijs, waarin het criterium studiegebied wordt ingevoerd. Het gaat dus vooral om heel technische zaken. Ze moeten er wel zijn voor het schooljaar kan starten.

Het vierde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering dat bij de inspectie van Financiën berust, strekt tot vaststelling van de puntengewichten in het kader van de subsidiëring van het secundair onderwijs en de internaten. Ik denk zelfs dat de inspectie van Financiën het al heeft teruggestuurd, en dat het ondertussen reeds bij het departement Begroting ligt.

De volgende ontwerpen van besluit zullen begin maart worden afgerond : de wijziging van het besluit van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs, de wijziging van het besluit van 31 juni 1990 houdende de inrichting van het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het besluit betreffende het huisonderwijs.

De voorbereiding van de volgende ontwerpen wordt momenteel afgerond. Ze zullen eerstdaags door de administratie ter principiële goedkeuring aan mij worden voorgelegd : een ontwerp betreffende de organisatie van het secundair onderwijs waarin de huidige regelgeving op bepaalde punten wordt gewijzigd in het licht van de vaststellingen en conclusies van het experiment leerplichtcontrole en een ontwerp betreffende de vastlegging van de modaliteiten voor het huisonderricht ter uitvoering van de leerplichtwet.

In het kader van het voltijds gewoon secundair onderwijs zijn reeds een aantal omzendbrieven vertrokken naar de scholen, onder meer de omzendbrief SO-60 van 5 februari betreffende het studieaanbod en de omzendbrief SO-61 betreffende de programmatie, omvorming, overheveling, omzetting en afbouw van structuuronderdelen. Eerstdaags zal de administratie mij nog een omzendbrief SO-62 ter ondertekening voorleggen betreffende de scholengemeenschappen.

Er zijn nog een aantal omzendbrieven in voorbereiding die nog niet kunnen worden ondertekend. Eerst en vooral is er een omzendbrief over de thematiek 'conclusies experiment leerplichtcontrole'. Ik verwijs hiervoor naar het besluit dat ik al heb vermeld en dat nog nader moet worden toegelicht in een omzendbrief. Daarnaast is er nog een omzendbrief betreffende de lerarenomkadering en

een omzendbrief betreffende het onderwijsvoor-rangsbeleid. Zoals u merkt zijn de omzendbrieven meestal de verklaring bij de besluiten.

Ik kom nu tot het onderdeel deeltijds beroepssecundair onderwijs. In het decreet volwassenenonderwijs werd opgenomen dat vanaf het schooljaar 1999-2000 het deeltijds onderwijs voor achttien- tot vijftientigjarigen organiek wordt. Dat noopt tot een aanpassing van het uitvoeringsbesluit en de omzendbrief. De organisatie van het DBSO en de ontwerpen hierover worden momenteel voorbereid.

Wat het buitengewoon secundair onderwijs betreft, werden me de besluiten al voorgelegd in verband met een ontwerp tot aanpassing van het inschrijvingsverslag buitengewoon onderwijs, dus niveauoverschrijdend onderwijs, basisonderwijs en secundair onderwijs, ter uitvoering van het decreet basisonderwijs. Ik kan u ook medelen dat dit het besluit is dat vanmiddag naar het departement Begroting is vertrokken.

De volgende ontwerpen van besluit bevinden zich in een eindfase en zullen begin maart worden afgerond : het aanwendingspercentage in het BSO voor het schooljaar 1999-2000, het aanwendingspercentage van de urenpakketten in de internaten voor het BSO van het gemeenschapsonderwijs voor het schooljaar 1999-2000 en het aanwendingspercentage voor het aantal lesuren onderwijsvoorrang voor migranten in het BSO voor het schooljaar 1999-2000. Zoals u merkt gaat het hier vaak over jaarlijks weerkerende besluiten en omzendbrieven die toch noodzakelijk zijn om een goede start mogelijk te maken.

Bij de inspectie van Financiën werd een ontwerp ingediend betreffende de werkingstoelagen gesubsidieerd onderwijs, waarin sommige integratietoelagen worden opgetrokken. Dat is dus eigenlijk hetzelfde ontwerp als dat voor het voltijds gewoon secundair onderwijs.

De volgende ontwerpen zijn nog in voorbereiding : een ontwerp betreffende het aanwendingspercentage lesurenonderwijs voorrang migranten BUSO voor het schooljaar 1999-2000, waarvoor een behoud op 95 percent wordt voorgesteld ; een ontwerp betreffende het aanwendingspercentage BUSO voor het schooljaar 1999-2000, waarin de 93,9 percent en 95 percent worden behouden voor het opvoedend hulppersoneel ; en een ontwerp betreffende het aanwendingspercentage gemeen-

Baldewijns

schapsinternaten BUSO voor het schooljaar 1999-2000, waarvoor de 100 percent gehandhaafd blijft.

Daarnaast zijn er omzendbrieven in voorbereiding : een aanpassing van de omzendbrief betreffende de alternerende BUSO-opleidingen, meer bepaald het stelsel van leren en werken voor jongeren die reeds een opleidingsvorm 3-kwalificatie hebben behaald.

Ik zal het nu hebben over de invulling van het onderdeel onderwijs voor sociale promotie. Wat deze onderwijsvorm betreft, heeft de administratie me meegedeeld dat in uitvoering van het decreet van 10 februari een aantal besluiten ter uitvoering moeten worden goedgekeurd. Het is de bedoeling deze besluiten in de loop van de maand maart aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voor te leggen. Uiteraard is de snelheid waarmee dit kan gebeuren ook afhankelijk van onder meer de inspectie van Financiën, de VLOR, de Raad van State en de onderhandelingen zelf. We trachten deze dingen dus met bekwame spoed af te handelen, maar we hebben dat niet altijd voor 100 percent in handen. Ter informatie : momenteel liggen reeds zes besluiten voor advies bij de inspectie van Financiën. Het gaat om de normale gang van zaken.

Zoals blijkt uit het voorgaande overzicht, stellen mijn administratie en mijn kabinet alles in het werk om de scholen tijdig, correct en volledig te informeren over alle bepalingen die van belang zijn voor een vlotte en ordelijke voorbereiding en organisatie van het komende schooljaar. Maar, en dit is geen verwijt, zoals in het verleden beschik ik niet over alle instrumenten om de tijdsbalk te beheersen. Ik kan u verzekeren dat ik geen enkele inspanning spaar om de scholen tijdig te informeren.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. De volgende maanden staat inderdaad nog een indrukwekkende lijst van werkzaamheden voor de boeg. Ik hoop dat deze discussie ertoe bijdraagt dat alle actoren – en dan denk ik niet alleen aan het kabinet van de minister – het gewenste tempo aanhouden, en tezelfdertijd kwaliteitsvol werk blijven leveren.

Het antwoord van de minister leert me dat hij onze bezorgdheid deelt. We worden allemaal wel eens aangesproken door schoolbesturen, directies en personeelsleden die ongerust zijn over de voorbereiding van het nieuwe schooljaar. Het is wenselijk

dat er eens wordt nagedacht over de wijze waarop u de scholen zult informeren over wat ze nog mogen verwachten, en wanneer dat zal gebeuren. Dat zal veel onrust en bezorgdheid wegnemen.

Ik kom tot mijn laatste opmerking. Scholen hebben er geen boodschap aan of het nu om de inspectie van Financiën, de Raad van State, het kabinet of de administratie gaat. Ze hebben alleen iets aan correcte informatie.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Het lijstje is inderdaad erg indrukwekkend. Ik wil toch even tot enige relativering oproepen. Heel wat van deze besluiten en omzendbrieven keren elk jaar terug. Ik denk bijvoorbeeld aan deze over de aanwendingspercentages. Ik geloof niet dat we vandaag in een slechtere toestand verkeren dan vorig jaar op hetzelfde ogenblik. We kunnen natuurlijk niet ontkennen dat we aan het einde van dit schooljaar met andere toestanden worden geconfronteerd. Dat noopt ons om vroeger dan andere jaren initiatieven te nemen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : De ingrepen die er dit jaar gebeurden, zijn inderdaad diepgaander dan die van de voorgaande schooljaren. Men heeft dus meer behoefte aan betere informatie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vrijstelling van levensbeschouwelijke vakken in uitvoering van het decreet op het basisonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Schamphelaere tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vrijstelling van levensbeschouwelijke vakken in uitvoering van het decreet op het basisonderwijs.

Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze vraag heeft betrekking op belangrijke theoretische vraagstukken, zoals de vrijheid van mening, van

De Schamphelaere

godsdienst, van levensbeschouwing en van onderwijs.

De aanleiding van deze vraag is echter een concreet voorval. Een vrije school, georganiseerd op basis van een pedagogische methode, kampte met moeilijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren. Die moeilijkheden hadden te maken met de uitbouw van hun infrastructuur en hun subsidiëring. Die school is dan overgestapt naar het gemeenschapsonderwijs. Daar deden er zich problemen voor in verband met de vrijstelling voor levensbeschouwelijke vakken, want de ouders waren gewoon dat het vak 'cultuurbeschouwing' van het vrij initiatief werd onderwezen.

Ik heb daarover een schriftelijke vraag gesteld, en ik zou over het antwoord van de minister enkele verduidelijkingen willen. Mijnheer de minister, in het decreet op het basisonderwijs is een artikel ingevoerd, waarin wordt bepaald dat vrijstellingen kunnen worden bekomen op eenvoudige aanvraag, maar voor de uitvoering daarvan verwijst u naar een omzendbrief van 8 juli 1992. Die omzendbrief is dus totstandgekomen voor het decreet op het basisonderwijs er was. Volgens die omzendbrief moet men echter aan meer voorwaarden voldoen dan op het eerste gezicht uit het decreet kan worden afgeleid.

Het is duidelijk dat de bepalingen van een decreet primeren op die van een omzendbrief, en een omzendbrief kan nooit striktere voorwaarden opleggen dan een decreet. Moeten we nu niet, in uitvoering van het decreet op het basisonderwijs, een nieuwe omzendbrief opstellen waarin wordt bepaald hoe men deze vrijstellingen kan bekomen ?

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag verwijst u naar het arrest van de Raad van State van 13 november 1990 om een omstandige motivering te eisen. Dat vind ik erg merkwaardig. Uit dat arrest blijkt immers dat die omstandige motivering moet worden geschrapt om die aanvraag correct te kunnen indienen. Naar aanleiding van dat arrest heeft de minister van Onderwijs in de jaren 1992 en 1993 de bepaling 'omstandige motivering' geschrapt uit de omzendbrief. U verwijst naar dat arrest om het omgekeerde te beweren.

Verder schrijft u in uw antwoord dat de inspecteurs-begeleiders van levensbeschouwelijke vakken wel vrijstellingsaanvragen kunnen beoordelen. Dat staat echter niet in een decreet ingeschreven. Die opdracht is er waarschijnlijk via die omzend-

brief bijgekomen. Die opdracht zou toch via een decreetsartikel aan de inspecteurs moeten worden gegeven. Die kunnen immers alleen de inhoud van hun vak controleren, en niet de aanvragen tot vrijstellingen van alle andere vakken.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De omzendbrief dateert inderdaad van 8 juli 1992, dus van vóór het decreet op het basisonderwijs. Zoals mevrouw De Schamphelaere duidelijk aangeeft, wordt in het decreet basisonderwijs bepaald dat de regering het model van de ondertekende verklaring tot het verkrijgen van de vrijstelling vastlegt. Het decreet op het basisonderwijs bepaalt echter meer dan dat alleen. De regering legt ook de procedure vast tot het verkrijgen van de vrijstelling.

Dit betekent dat de omzendbrief van 1992 in het licht van de decretale bepalingen dient te worden aangepast, en niet versoepeld, zowel wat het model als wat de procedure aangaat. Deze aanpassing is op dit ogenblik in behandeling bij de administraties basis- en secundair onderwijs en bij de inspectie levensbeschouwelijke vakken.

Wat de motivering van de aanvraag betreft, vermeldt het arrest van de Raad van State van 13 november 1990 in punt 3.2.1, vierde overweging : 'Overwegende dat het de Raad vooralsnog voorkomt dat verzoeker een overdreven gewicht hecht aan het bijwoord 'omstandig' ; dat de toevoeging van dat bijwoord aan het adjectief 'gemotiveerd' in redelijkheid zo geïnterpreteerd kan worden dat het de pas wil afsnijden aan een motivering die zo laconiek is dat het ten enenmale uitgesloten is dat de overheid zich een oordeel zou kunnen vormen over het verantwoord zijn van de vraag ; dat volgens van Dale de eerste betekenis van omstandig is 'breedvoerig en daardoor volledig en nauwkeurig' ; dat de graad van breedvoerigheid functie is van de na te streven volledigheid en nauwkeurigheid ; dat eenmaal gesteld dat de aanvraag om vrijstelling gemotiveerd moet zijn – iets wat verzoeker niet betwist – aangezien hij, wat verderop blijken zal, pretendeert aan die vereiste voldaan te hebben, dan toch, zoals hij ze minimaal interpreteert, ook verlangd kan worden dat de motivering volledig en nauwkeurig en dienovereenkomstig breedvoerig genoeg is opdat de motivering haar doel zou bereiken, te weten de overheid in staat te stellen over de gegrondheid van de aanvraag te oordelen.'

Dit toont aan dat de toevoeging 'omstandig' bij het begrip 'motivering' door de Raad van State niet als

Baldewijns

essentieel wordt ervaren. In ieder geval blijkt duidelijk dat het nodig is een aanvraag te motiveren om te kunnen oordelen over de gegrondheid ervan.

De minister kan ter plaatse alleen via de inspectie levensbeschouwelijke vakken controle op de reglementaire beschikkingen, vastgelegd in een omzendbrief, laten uitvoeren. In de aanpassing van de omzendbrief van 8 juli 1992, die in behandeling is, zal erover worden gewaakt dat de inspectie levensbeschouwelijke vakken onpartijdig en objectief controleert.

In geen geval zullen de rechten die ouders hebben ingevolge de Grondwet en internationale verdragen, worden uitgehouden via procedurevoorschriften.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de minister, ik kan ook een andere passage uit het arrest voorlezen. Het gaat dan over de inhoud van die omstandigheid. Dat is misschien opgenomen in internationale verdragen, maar de nationale overheid lijkt die minder te vereisen.

Ik lees voor : 'Overwegende dat de nationale overheid een ruimere bescherming kan verlenen aan de vrijheden die ze waarborgt, dan het geval is in de internationale verdragen ; dat dit zich te dezer zake lijkt voor te doen ; dat de verwerende partij, dus de minister van Onderwijs, met recht in de arresten-Sluis en Vermeersch leest dat het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens de door haar beschreven drievoudige oordeelsvorming toestaat, en dat de aanvragen van een vrijstelling haar dus genoeg informatie moet verschaffen om die drievoudige oordeelsvorming mogelijk te maken ; dat de nationale overheid echter van de aanvrager minder lijkt te verlangen ; dat gedurende de voorbereiding van de grondwetsherziening van 15 juli 1988 de minister van Onderwijs heeft verklaard dat een vrijstelling slechts mogelijk is in welomgeven en beperkte gevallen en als voorbeeld heeft gegeven : kinderen wier ouders een godsdienst belijden die niet erkend is, of waarvoor geen onderwijs is ingericht ; dat verzoeker nu juist verklaard heeft dat hij een niet-erkende godsdienst belijdt, waarvoor geen cursus is georganiseerd, aangezien hij enerzijds gesteld heeft dat hij geen lid is van een zodanige godsdienst, anderzijds dat hij godsdienstige bezwaren heeft tegen een niet-confessionele benadering van de zedenleer ; dat hij met die verklaring

dus lijkt te verkeren in één van die welomschreven en beperkte gevallen waarvoor de overheid het recht op vrijstelling erkent.'

Een omstandige, breedvoerige, volledige en nauwkeurige motivering, die een drievoudige oordeelsvorming toelaat, was volgens de Raad van State dus eigenlijk niet noodzakelijk. Men kan gewoon zeggen dat men een andere godsdienst heeft. Dat kan uit dit arrest worden afgeleid. Het is ook juist daarom dat de minister van Onderwijs als gevolg van dit arrest de woorden 'omstandige motivering' uit de omzendbrief heeft geschrapt. Mijnheer de minister, we zullen dat arrest dus samen nog eens moeten lezen. Deze passage lijkt me immers essentieel.

Het gaat hier vooral om de beslissingsmacht. In welke gevallen is een vrijstelling aanvaardbaar of niet ? Dit moet op een zo objectief mogelijke manier verlopen. U vestigt daar trouwens zelf de aandacht op. Dit is inderdaad essentieel om de rechten van vrijheid van levensopvatting te vrijwaren.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, het spreekt voor zich dat zelfs het tweede citaat van mevrouw De Schamphelaere ook aanleiding kan geven tot een andere interpretatie. Men moet een motivering hebben, of deze nu omstandig is of niet, om een oordeel te kunnen vellen.

Het is in ieder geval absoluut noodzakelijk dat de omzendbrief wordt aangepast. Dit wordt voorbereid, zodat we dergelijke discussies ook kunnen uitsluiten. Het is echter een gevoelige materie, zeker voor de gebruikers, voor wie dit wenst te hanteren of aan te vragen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karel De Gucht tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van de invoering van de euro voor de scholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Gucht tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van de invoering van de euro voor de scholen.

Voorzitter

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, giraal is de euro er reeds. Binnen een paar jaar zal hij er ook zijn in de vorm van muntstukken en biljetten. De vraag rijst wat terzake gebeurt in het onderwijs.

Recent verschenen over dit onderwerp een aantal krantenartikels die mijn aandacht trokken. Men denkt hier niet zo gemakkelijk aan, maar de euro betekent bijvoorbeeld dat een heleboel schoolboeken moeten worden vernieuwd. Dan gaat het over schoolboeken voor wiskunde, natuurkunde, economie enzovoort. Dit geldt zelfs voor Frans, als er sprake is van eenvoudige taal oefeningen waarbij sprake is van bedragen. Blijkbaar zitten ook de uitgeverijen van schoolboeken met dat probleem in de maag. Ze denken aan het overplakken van muntwaarden, wat me wel mogelijk lijkt voor een schoolboek Frans, maar al veel moeilijker voor een schoolboek economie.

Ik denk dat het departement Onderwijs de scholen terzake op een of andere manier ter hulp zal moeten komen. De scholen rooien het immers niet met hun normale budget, dat voorziet in de vervanging van de schoolboeken om de zes tot zeven jaar, naarmate ze versleten zijn. Er is hier dus sprake van een vrij grote inspanning op een welbepaald ogenblik.

Mijnheer de minister, hebben de scholen inderdaad onvoldoende geld om dit te doen ? Ik meen dat deze vraag vrij retorisch is. Wat gaat u eraan doen ? Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat dit in orde komt ? Kunnen we hier op de ene of andere manier geld voor krijgen van de Europese Unie ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, omwille van de grondwettelijk gewaarborgde pedagogische vrijheid van elke onderwijsverstrekker neemt het departement Onderwijs principieel geen stelling in over de vraag welke leerboeken of didactisch materiaal door onderwijsinstellingen moet of kan worden gebruikt. Omwille van dit principe zal de rol van het departement zich beperken tot het informeren van de onderwijsactoren.

De aanpassingen van leerboeken door auteurs, in samenwerking met de uitgeverijen, is reeds volop aan de gang. Het staat de scholen vrij om in te gaan op dit vernieuwde aanbod. Wijzigingen aan het didactisch materiaal als gevolg van de eenheidsmunt zullen – zoals u zelf zegt – enkel moeten plaatsvinden waar uitdrukkelijk met Belgische franken werd gewerkt. Derhalve moeten deze aanpassingen niet worden onderschat, maar ook niet worden overschat. Belangrijker is wel dat in de klas intenser zal worden geoefend op, bijvoorbeeld, het werken en rekenen met decimale getallen en het toepassen ervan op berekeningen met de euro. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de makers van de leerplannen – de individuele scholen of onderwijskoepels – om hier meer aandacht aan te besteden dan voorheen.

De eurocampagnes die door de Vlaamse en federale overheid voor alle burgers werden opgezet bieden reeds een uitgebreid gamma aan informatie-materiaal. Dat kan ook in scholen worden gebruikt. In dit verband kan worden gewezen op het commissariaat-generaal van de euro en een internetsite waarop alle informatie over de euro in België is samengebracht. Ten behoeve van de basis- en secundaire scholen, maar ook van de departementen Lerarenopleiding van de hogescholen en het volwassenenonderwijs, wordt een overzicht gemaakt van al het bestaande didactisch materiaal dat via diverse kanalen zal worden verspreid. Een vermeldenswaard initiatief zijn de vormingsdagen over de euro voor jongeren uit de derde graad van het secundair onderwijs, die onder meer door de Stichting Ryckvelde worden georganiseerd in opdracht van het departement Onderwijs.

Naar aanleiding van de invoering van de euro wenst de Europese Commissie via het onderwijsprogramma Socrates de gedachte van het Europees burgerschap te verspreiden en de euro als symbool van de Europese eenmaking in een historisch perspectief te plaatsen. Voor de Europese Commissie is het belangrijk dat het gesprek en de discussie in verband met het effect van de euro op het individu via het onderwijs wordt gevoerd. De commissie richtte hiertoe de werkgroep Onderwijs en Euro op, om de lidstaten te stimuleren initiatieven te ontwikkelen inzake de euro. Ze creëerde ook een eurowebsite, waarop alle initiatieven inzake de euro zijn verzameld. Via het Vlaamse Socrates-agentschap werden subsidies aangevraagd aan de Europese Commissie om onder meer doelgerichte infodagen over de euro te organiseren. Scholen kunnen Europese subsidies krijgen via het Socrates-programma voor de acties 1 en 3 van Co-

Baldewijns

menius, de actie E van Lingua en via het luik van het volwassenenonderwijs, omdat de euro voor deze acties als prioritair thema is gekozen.

Eind oktober 1998 vond op initiatief van het departement Onderwijs in samenwerking met het Vlaamse Socrates-Comenius-agentschap in Antwerpen een euroseminarie plaats, in het kader van het Europese Comenius-programma. Er waren vertegenwoordigers uit diverse Europese lidstaten. Het seminarie was gericht op de opzetten van nascholingsprojecten over de euro voor leerkrachten. Ik zal hier niet verder ingaan op deze acties. Activiteiten rond de euro kunnen eveneens cofinanciering krijgen via het Prins-programma van de Europese Commissie.

Wat de scholen betreft denk ik dat er heel wat informatieve steun wordt verleend en dat er heel wat omkadering kan plaatsvinden. Maar de vraagsteller heeft het uiteraard – en terecht – over de budgettaire bedenkingen die we hierbij kunnen maken, en de inspanningen op dat vlak. Daarvoor moeten we zicht hebben op een normale vervanging van het leerboekenbestand. We moeten nog nagaan of extra inspanningen nodig zullen zijn. Helaas staan we op dat vlak nog niet ver genoeg.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, ik krijg de indruk dat u het probleem onderschat. U noemde een aantal initiatieven naar aanleiding van de lancering van de euro : Socrates, Comenius, Europese programma's, websites, enzovoort. Dat is interessant voor al geïnformeerde mensen.

Ik zie een veel directer praktisch probleem : hoe brengen we de kinderen de overschakeling naar de euro bij ? We verkeren in een moeilijke overgangsfase. Toen de euro werd gelanceerd, was hij 40,339 frank waard. We ronden dat onmiddellijk af naar 40 frank om makkelijk te kunnen rekenen.

In elk geval zal dat in een vak als economie een concreet probleem opleveren. Bovendien mag men volgens een bepaalde eindterm pas vanaf het vijfde studiejaar tot twee cijfers na de komma rekenen. Door de euro zit men automatisch met cijfers na de komma.

Het lager onderwijs wordt onder meer daardoor met twee overgangsmomenten geconfronteerd. Eerst is er de voorbereiding op de omschakeling.

Daarbij zal vooral de psychologische voorbereiding nodig zijn. Misschien hebben jonge mensen het daar minder moeilijk mee dan wij, maar toch is dat niet eenvoudig.

In 2002 is het dan zover : de euro wordt ingevoerd. Alle bestaande schoolboeken kunnen dan de papierversnipperaars in. Het zou totaal onverantwoord zijn de kinderen een dag langer met de frank te laten rekenen of te confronteren. Men kan dat niet alleen met websites oplossen. De aanschaf van nieuwe leerboeken wordt een miljardeninvestering. In het artikel dat ik las, schatte men het bedrag op 4 tot 5 miljard frank. Zou u dat niet eens laten berekenen ?

De voorzitter : De invoering van de nieuwe spelling was een veel gigantischere onderneming, en verliep vrij soepel.

Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : We moeten niet overhaast reageren. We zullen de begeleiding van de leerkrachten moeten verzorgen. In de opleiding besteedt men daar al aandacht aan, maar ook de bijscholing zal zich daar op moeten richten.

Het budgettaire aspect is een andere zaak. Schoolboeken worden regelmatig vervangen. Ik heb u gezegd dat de sector al volop bezig is met de voorbereiding van herdrukken of nieuwe drukken. Als we vandaag of morgen alle boeken van het ene moment op het andere vervangen, wordt dat een dure aangelegenheid. De vervanging zal echter geleidelijk aan gebeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het regeringsbeleid tegenover spijbelen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het regeringsbeleid tegenover spijbelen.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik raak met deze interpellatie een heel complex probleem aan. Ik heb wat literatuur doorgenomen, waaruit blijkt dat er heel verschillende oorzaken bestaan voor spijbelgedrag en er nood is aan heel genuanceerde oplossingen. Het gaat van deugnieterij tot een veel complexere aangelegenheid.

Er werd al heel wat onderzoekswerk geleverd, ook door het departement, en er werden grondige rapporten over gepubliceerd. Hoe meer men erover leest, hoe meer men de indruk krijgt dat het om een gigantisch probleem gaat.

Naar aanleiding van de discussie over geweld op school van enkele weken geleden komt het spijbelen opnieuw in de kijker te staan, althans voor sommigen. De twee problemen hebben met elkaar te maken : het gaat om twee vormen van onaangepast gedrag. Spijbelen is in veel gevallen een uiting van een negatieve houding ten opzichte van de school, net zoals geweld. Ik meen begrepen te hebben dat in het actieplan tegen geweld ook het spijbelen aan bod zal komen.

In het ene geval kan spijbelen als een incident door de vingers worden gezien, of kan worden volstaan met een berisping, een straf of een pedagogische maatregel. In andere gevallen is het van het grootste belang de signaalfunctie van het spijbelen en van de gedragingen die eraan voorafgaan, te herkennen en na te gaan wat de achterliggende motieven zijn voor het afhaken op school. Dat is de preventieve rol.

Na het geweldsincident in Deurne, dat ik graag even in herinnering wil brengen, werd in de school verklaard dat er met de betrokken leerling geen problemen waren, hoewel hij wel vaak spijbelde. Ik vond dit een eigenaardige reactie, die ik evenwel uit de pers heb vernomen en moet nemen voor wat ze waard is. Ik wil hier nu niet spreken over de betrokken leerling of de betrokken school. Daarvoor ken ik de situatie niet voldoende.

Als ik zulke dingen lees, vraag ik me echter af in hoeverre werd gepeild naar de redenen van het spijbelen van deze leerling. In sommige scholen wordt dat heel vlug en heel grondig onderzocht, maar ik leer uit de literatuur en uit enkele gevallen die ik persoonlijk ken, dat dit zeker niet overal het geval is. De controle op spijbelaars is niet in alle scholen even efficiënt en consequent.

Uit een onderzoek uit het begin van de jaren negentig blijkt dat de pakkans vaak miniem is. Bij een

enquête onder leerlingen zei 70 percent van de spijbelaars dat de school het spijbelen geen enkele keer heeft ontdekt. Ik veronderstel dat het om losstaande gevallen gaat. Sommige scholen kan met recht en reden nalatigheid worden verweten. In sommige gevallen duurt het te lang vooraleer ouders worden gecontacteerd over de talrijke afwezigheden van hun zoon of dochter. Ouders weten niet altijd dat hun kind geregeld afwezig is, want het kind vertrekt wel naar school en komt op het gewone uur thuis, hoewel het niet op school is geweest.

Ouders kunnen het spijbelen misschien niet doen ophouden, maar hebben toch het recht onverwijld te worden geïnformeerd, zodat ze tenminste tijdig hulp kunnen inroepen. Ze zijn zeker niet altijd medeplichtig en vaak gaan er nog andere opvoedingsproblemen mee gepaard. Persoonlijk ken ik een voorbeeld van een jongen die wekenlang afwezig was, zonder dat de ouders ervan wisten. De school signaleerde niets. Hij zat in het vierde jaar, dat gewoonlijk al een moeilijker jaar is. Toen hij op het einde van het schooljaar niet geslaagd was, ging hij naar een andere school. Daar werd hij goed opgevangen en begeleid. In het zevende jaar kwam hij terug in de eerste school, waar men constateerde dat hij onherkenbaar was geworden, in de positieve zin.

Deze jongen had het geluk dat hij goed was opgevangen in de nieuwe school en dat zijn ouders hem wilden begeleiden. Wat gebeurt er echter met zo iemand als het gezin en de school niet meewillen ? Die jongeren komen vaak zonder diploma in de samenleving terecht.

Repressieve maatregelen tegen ouders, zoals onlangs in een krantenartikel naar voren werd gebracht, kunnen volgens ons nooit de algemene regel worden. Ouders hebben immers vaak zelf hulp nodig om de opvoeding aan te kunnen. In het artikel werd vooral verwezen naar voorbeelden in de VS en in een Scandinavisch land.

School en gezin moeten in deze zaak absoluut intens samenwerken. Daarvan zal men in het veld en bij de onderzoekers wel overtuigd zijn. Omdat het spijbelen zo veelomvattend is en zo heterogeen qua oorzaken zal het ook erg moeilijk zijn om een sluitend beleid terzake uit te werken, ook al werd al veel onderzoekswerk verricht. Daarom is het van het grootste belang dat – alweer – preventief wordt gewerkt op alle onderwijsniveaus en dat alle tekenen van didactische, emotionele of sociale overbelasting zo vlug mogelijk worden herkend, ook reeds in de basisschool. Maatregelen die hier-

Vanderpoorten

bij van belang kunnen zijn, zijn intensieve leerlingenbegeleiding, een goede absentieregistratie, wat niet overal bestaat, en het tijdig informeren van de ouders.

Scholen moeten optreden tegen spijbelen, anders wordt spijbelen normaal en komen jongeren terecht in een sfeer van normloosheid en geweld in ruimere zin. Spijbelen brengt spijbelen mee, zo constateert men. Ook hier geldt dat moet worden gewerkt aan communicatievaardigheden bij leerkrachten, ook in de opleiding. Ik bedoel vooral het herkennen van signalen, ook niet-verbale.

Een concrete en doorgedreven positieve communicatie tussen directie, leerkrachten, leerlingen, ouders en eventueel hulpverleners, kan een en ander voorkomen of in de kiem smoren.

Ook bij dit probleem bekleden de BSO-leerlingen een aparte plaats. Dit heeft te maken met betrokkenheid of het ontbreken van betrokkenheid bij het schoolgebeuren, een negatief zelfbeeld, een gebrek aan succeservaringen, grote klassen, enzovoort. Wanneer ik hierover enige literatuur doorneem, overvalt me een gevoel van moedeloosheid. We komen immers weer terecht bij de problematiek van het beroepsonderwijs. U hebt zonet nog in een antwoord gezegd dat men steeds meer begint te praten over de herwaardering van het BSO en TSO. Men praat hier al heel lang over.

Naar aanleiding van het overlijden van de heer Grootjans, die minister van Onderwijs was in 1966, heb ik de laatste weken nogal wat gelezen over het onderwijsbeleid in de jaren zestig. Toen reeds klaagde hij het probleem aan van de lerarenopleiding die door de sociale context moest worden gewijzigd en van de herwaardering van het TSO en BSO. Het is dus een heel oud probleem. Dan rijst bij mij de vraag wanneer daar nu eindelijk iets aan zal worden gedaan.

Tijdens het Welzijnscongres in Kortrijk, ongeveer twee weken geleden, is gebleken dat het in het BSO om andere jongeren gaat. Daarmee bedoelt men dat deze jongeren een andere manier hebben om zich op te stellen tegenover de maatschappij. Ze hebben dan ook een andere aanpak nodig. Ik denk dat bij de lerarenopleiding specifiek aandacht moet worden besteed aan leerkrachten die in het beroepsonderwijs terechtkomen.

Ik vind het jammer dat we de BSO-leerling altijd een beetje in een negatief daglicht stellen. Als een

leerkracht er immers in slaagt een goede band te hebben met een beroepsklas, dan beleeft hij juist daar de aangenaamste momenten. Als er echter problemen zijn, dan komt heel het beroepsonderwijs in een negatief daglicht te staan.

In een artikel uit Klasse van december 1995 worden voorstellen gedaan om spijbelen en andere problemen tegen te gaan. Onder het luik 'Wat er in de klas zou moeten gebeuren' staat: 'zorgen voor een vriendelijke, open sfeer, leerlingen vertrouwen geven, steun en bereikbaarheid tonen, grenzen stellen, zelfstandigheid en initiatief stimuleren, positieve verwachtingen uiten en leerlingenparticipatie stimuleren'. Dat zijn natuurlijk allemaal mooie woorden, maar het is belangrijk dat die ook in de praktijk worden omgezet. Ik blijf dan ook steeds op hetzelfde hameren: leerkrachten krijgen te weinig de kans om vooral in deze probleemklassen op een pedagogisch verantwoorde wijze met hun leerlingen om te gaan en niet alleen te doceren.

Spijbelgedrag is uiteraard slechts één facet van probleemgedrag, en heeft wellicht ook te maken met een gebrek aan aandacht, misgelopen oriëntatie, zich slecht voelen op school, enzovoort. Het is eigenlijk altijd hetzelfde verhaal.

In sommige gevallen echter gaan de ouders wel in de fout. In hetzelfde nummer van Klasse wordt nogal wat aandacht besteed aan de voorbeeldfunctie die ouders vervullen. Het gaat niet op dat ouders hun kinderen van school halen om bijvoorbeeld op vakantie te gaan. In die gevallen kan men natuurlijk wel maatregelen treffen tegen de ouders, maar dat is niet de groep waarover het hier gaat.

Ik wil de minister vragen hoe het zit met de effectieve controle. Zijn aan de scholen duidelijke richtlijnen gegeven over hoe ze moeten omgaan met de absentieregistratie? Ik heb immers vastgesteld dat op dat vlak heel wat verschillen bestaan tussen de verschillende scholen. Er is dus zeker geen eensluidendheid.

In heel wat steden en gemeenten lopen preventiecontracten waarbij men heeft gewerkt aan spijbelprojecten. Is de minister hiervan op de hoogte? Zijn er contacten geweest met de coördinator van het antispijbelprogramma? Deze contacten gingen immers uit van mensen die de plaatselijke situatie goed kennen en vaak gemakkelijker een oplossing kunnen aanreiken.

In het BSO werkt men nu met modules. U verwacht daar heel wat van. Zal het hierbij blijven of

Vanderpoorten

gaan we verder ? Ik heb het dan over de evaluatie van de leerplichtverlenging.

Tot slot mijn laatste vraag over een element uit het krantenartikel van enkele weken geleden, namelijk 'Straffen voor ouders van spijbelaars'. We zijn daar geen voorstander van. Wordt dit in Vlaanderen overwogen ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens de voorbije weken werd ik met een concreet geval geconfronteerd. Gedurende twee jaar zou een twaalfjarig meisje afwezig zijn gebleven uit het onderwijs. Onderzoek heeft uitgewezen dat doktersbriefjes telkens haar afwezigheid verklaarden. Valt daar iets aan te doen ? Ik weet wel dat dit tot de verantwoordelijkheid van de dokter behoort, maar zoiets is toch ontoelaatbaar. In dit geval was er geen sprake van een fysiek probleem, maar van relatiemoeilijkheden in het gezin.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw Vanderpoorten heeft deze problematiek duidelijk gesitueerd. Ik weet niet in welke mate het spijbelen aangroeit of wordt teruggedrongen. Er zijn bepaalde initiatieven. Men kan het spijbelen niet meten.

Het doet me denken aan het probleem van geweld op school. Soms vrees ik dat we een onterechte sfeer creëren rond de problemen in het onderwijs. We moeten natuurlijk aandacht hebben voor geweld op school en voor spijbelen, want dit zijn signalen van problemen. We moeten die problemen aanpakken en oplossen, want ze ondermijnen de kansen van jongeren. Toch waarschuw ik dat het creëren van een bepaalde sfeer het onderwijs in een te negatief daglicht dreigt te stellen. Dit is gevaarlijk. Onze samenleving en wijzelf bezondigen ons daar soms ook op andere terreinen aan.

Scholen weigeren soms bewust hun verantwoordelijkheid te nemen. Ze sturen jongeren na februari van school. Deze kunnen niet op andere scholen terecht, want het zijn probleemjongeren. Op die manier werken de scholen het spijbelen nog in de hand. Er moet een duidelijk initiatief komen van de minister. Het kan niet dat scholen leerlingen van school wegsturen zonder de verantwoordelijkheid te nemen dat die kinderen daadwerkelijk in een andere school terecht kunnen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, spijbelen houdt twee facetten in. Het eerste is dat men wegblijft van school. Het tweede is dat men intussen geen zinvolle bezigheid heeft, met alle risico's van dien. Ik vraag bijzondere aandacht voor het deeltijds beroepsonderwijs. De leerlingen die gedurende verscheidene dagen van de week geen werkervaring hebben, spijbelen op dat moment niet. De risico's voor hun bezigheden op dat moment zijn echter minstens even groot, of nog veel groter, dan voor leerlingen die toevallig eens spijbelen. Men zou op termijn een verplichting moeten opleggen dat alle minderjarigen verplicht zijn om ook deeltijdse beroepservaring op te doen. Dit zou een belangrijke stap voorwaarts zijn. Het hele systeem voor het bedrijfsleven en de verloning moet dan wel worden herdacht en bijgestuurd.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, indien mevrouw Vanderpoorten zich moedeloos zou voelen door het herhaald behandelen van dit thema, wil ik een inspanning doen om dit gevoel weg te werken. Mijn antwoord vormt terzake een eerste stap.

Mevrouw Vanderpoorten, u hebt cijfers aangehaald uit de publicatie van de Vlaamse onderwijsindicatoren in internationaal perspectief. We moeten deze gegevens zeer correct weergeven. Ik denk ook dat dit uw bedoeling was, begrijp me niet verkeerd. In alle onderwijsvormen samen, dus niet alleen in het algemeen secundair onderwijs, zijn de leerlingen van het voltijds onderwijs 5 percent van de totale schooltijd afwezig. In het deeltijds onderwijs is dit gemiddeld 25 percent.

De aanpak van het spijbelen verschilt van gemeente tot gemeente en van stad tot stad. Ik verwijs naar de preventiecontracten die enige ondersteuning zouden kunnen geven. Een gemeente kan immers al dan niet ingaan op de mogelijkheid die het ministerie van Binnenlandse Zaken haar biedt tot initiatieven omtrent spijbelen. Ik ben dan ook niet op de hoogte van alle projecten. Het departement Onderwijs heeft nauwe contacten met de gemeenten waar het eigen experiment leerplichtcontrole loopt.

Uit die contacten blijkt dat de gemeenten de preventiecontracten zeer divers invullen. Op sommige plaatsen, zoals in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is veeleer sprake van een repressieve dan een

Baldewijns

preventieve aanpak. Een voorbeeld hiervan is de aanwerving van politieassistenten. Daarvan heeft de Vlaamse Gemeenschap zich vanaf het begin gedistantieerd wegens een te eenzijdige aanpak, die op zich het probleem niet oplost. Geleidelijk zijn in de meeste gemeenten de preventieraden trouwens begonnen met een overleg waarbij alle relevante partners werden betrokken.

Niet in alle gemeenten wordt spijbelen als een thema voor de preventiecontracten gezien. Brugge beschikt terzake over een zeer degelijke werking, maar de klemtoon in de aanpak van onderwijsproblemen ligt er op een netoverschrijdende drugsbestrijding. Er wordt wel regelmatig gerapporteerd over het spijbelproject aan het departement en de raad.

In Antwerpen is de jeugdpolitiedienst op het terrein actief en aanspreekbaar voor scholen. Deze stad kiest voor een begeleidende aanpak. Er is samenspraak met begeleidende welzijnsdiensten en het project van het departement. Maar deze diensten moeten in verscheidene gevallen machteloos toezien, namelijk bij zeer zware en langdurige problemen of manifeste onwil vanwege ouders of jongeren.

Gent heeft sinds een aantal jaren een spijbelambtenaar, die eerst was toegevoegd aan de politie en nu aan de dienst onderwijs van de stedelijke administratie. Er is een ruime samenspraak met de projectcoördinator van het departement. De klemtoon van de preventiewerking ten aanzien van het onderwijs ligt ook in Gent op een netoverschrijdende drugswerking. Er zijn natuurlijk wel altijd contacten en samenvloeiingen. Daar zullen we dus niet over discussiëren.

In Genk was er in eerste instantie een poging tot samenwerking tussen het spijbelproject en het gemeentelijk initiatief van de preventiedienst. Deze is echter niet voortgezet omdat het gemeentelijk project uitsluitend werkte met één school, waar men acties ondernam ter verbetering van het schoolklimaat. Personeelwissels hebben ook een rol gespeeld in de niet doorgezette samenwerking.

In Hasselt is er onlangs een zeer positieve samenwerking gestart onder impuls van de schepenen van Onderwijs en Welzijn. Hierbij ging ruim aandacht naar de preventie van spijbelen en schooluitval van kansarme jongeren.

Oostende ten slotte kent reeds geruime tijd onder impuls van de schepenen van Welzijn een spijbelpreventiewerking, die sedert dit schooljaar aansluit bij het experiment van het departement Onderwijs. De samenwerking tussen de vertegenwoordiger van de stad en het spijbelproject verloopt zeer intensief. Er zijn onderlinge samenwerkingsafspraken gemaakt. Op het terrein vindt in deze gemeente dus wel veel overleg plaats.

Zoals gezegd moet ik toch wel enigszins relativeren. Er is geen gestructureerd overleg met de gemeente over de spijbelprojecten. Daar is zeker wel een ernstige nood aan. Dit kan, maar dan wel vanuit gecoördineerd overleg met de verantwoordelijke federale minister en zijn diensten. Tijdens een gesprek dat ik vorige week op mijn kabinet had met verantwoordelijken uit de sectoren justitie, welzijn en jeugdbescherming, kwam die nood tot meer overleg ook ter sprake. De contacten met het kabinet van de minister van Binnenlandse Zaken zullen hieromtrent dan ook worden voortgezet.

Wat de mogelijke hervorming van het DBSO betreft, werd in het kader van het spijbelproject uiteraard bijzondere aandacht besteed aan de afwezigheidsproblemen.

In Gent werden alle individuele dossiers van de jongeren met zware afwezigheidsproblemen onderzocht. Bij dat onderzoek waren welgeteld 42 jongeren betrokken. De eerste belangrijke vaststelling verwijst naar de schoolse achtergrond van de jongeren. Uit het onderzoek blijkt dat ze allemaal een grote leerachterstand hebben. In de voorbije schooljaren hebben ze nogal wat C-attesten verzameld of zelfs één of meer van die schooljaren niet afgemaakt. Een op acht jongeren heeft vroeger school gelopen in het buitengewoon lager of secundair onderwijs. Deze situaties doen zich vooral voor in één van de centra. In het andere centrum, dat zijn instroom beperkt, zijn de voorbije schoolloopbanen minder problematisch, maar eerder abrupt afgebroken door justitiële plaatsingen, zwanerschap of dergelijke meer.

De contextproblemen verwijzen in de helft van alle gevallen naar opvoedingsonmacht van de ouders, vaak gekoppeld aan persoonlijke problemen van de jongeren. Deze problemen hebben te maken met de gezinssituatie waardoor ouders en jongeren eerder slachtoffers zijn. Ze kunnen ook te wijten zijn aan situaties die geëscaleerd zijn en geleid hebben tot feiten die justitieel werden vervolgd. In bijna alle gevallen verzetten de jongeren zich manifest tegen hun leerplicht en in een vierde van de

Baldewijns

dossiers is er sprake van een ernstige drugsproblematiek. Ook prostitutie komt voor.

Dit onderzoek bevestigt dat de opdracht van het deeltijds onderwijs duidelijk breder is dan enkel het verzorgen van een opleiding. De andere scholen verwachten blijkbaar ook van de centra dat zij jongeren in zware probleemsituaties opvangen en op een nieuw spoor zetten, weg van de jeugdcriminaliteit en weg van de jeugdwerkloosheid. Onze ervaring is dat PMS-centra en hun medewerkers daar zeer veel werk voor leveren en dat zij er dankzij hun doorzettingsvermogen in slagen een nieuwe binding met de jongeren tot stand te brengen. Die vertaalt zich in positieve gevallen in een herinschrijving in een volgend jaar met minder afwezigheidsproblemen en, zo mogelijk, een tewerkstelling.

Aan de inhoudelijke hervorming van het DBSO wordt momenteel reeds gewerkt. Met de modularisering van het beroepsonderwijs dat in voorbereiding is, willen we immers ook een betere invulling van het deeltijds onderwijs bereiken. Tegelijkertijd wordt werk gemaakt van een werkervaringsplan waarbij aan elke jongere in het deeltijds onderwijs een werkervaring wordt gegarandeerd. We willen zoveel mogelijk jongeren de mogelijkheid bieden om op een begeleide manier en op grond van een degelijke trajectbemiddeling werkervaring op te doen in een regulier bedrijf, gedurende maximum één jaar. Na dat jaar moeten deze jongeren dan gemakkelijk kunnen worden doorgeschakeld naar het reguliere arbeidscircuit via een deeltijdse arbeidsovereenkomst of een industriële leerovereenkomst. Om deze formule aantrekkelijk te maken voor de werkgevers, voor wie het niet evident is deze zwakke groep op te nemen, is in een aangepaste verloning voorzien die maximaal overeenstemt met die van de middenstandsvorming, momenteel 9.368 frank per maand.

Daartoe werd op vraag van de Vlaamse regering de federale regelgeving aangepast inzake het leerlingenwezen voor beroepen die worden uitgeoefend door werknemers in loondienst.

Het KB van 19 augustus 1998 bevat het juridisch kader van dit werkervaringsplan. Momenteel wordt op het Vlaams Economisch en Sociaal Overleg met de sociale partners gesproken over de concrete invulling daarvan.

De heer De Meyer vroeg de aandacht van de minister voor deze problematiek. Ik wijs erop dat de

aandacht van de minister voor deze aangelegenheid niet voldoende is. Ik hoop dat dit overleg dat ook duidelijk zal maken. Ook het bedrijfsleven moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Ik hoop echt dat we een aantal zaken kunnen bijsturen door middel van een goede samenwerking en een goed overleg.

De heer Sannen heeft de situatie heel correct geschetst. We moeten de zaken niet overtrekken, maar we mogen ook niet blind zijn voor concrete situaties die zich vooral voordoen na 1 februari, de teldatum. Ik herhaal dat we in deze commissie en in dit parlement decretaal hebben vastgelegd dat scholen die jongeren laten afvloeien of niet meer opvolgen en wegsturen, ook verplicht zijn de jongeren te begeleiden tot ze een nieuwe school hebben gevonden. Dat geldt zowel voor het basis- als voor het secundair onderwijs. Dat is een initiatief dat de overheid kon nemen, en dat ze ook genomen heeft.

– *De heer Ludo Sannen treedt als voorzitter op.*

Mevrouw Vanderpoorten, wat het straffen van ouders van spijbelaars betreft, blijkt uit de analyse van de probleemdossiers dat er inderdaad een grote link bestaat tussen problemen die leiden tot afwezigheden, en opvoedingscomplexen. Het onderzoek gaat niet zo ver dat het ook de problemen van de ouders die tot opvoedingsonmacht leiden, heeft onderzocht. Het onderwijs mag niet tot eigen afzonderlijke conclusies komen. We zouden ons beter laten leiden door conclusies uit de sector bijzondere jeugdzorg, de sector algemeen welzijn en de gezondheidssector. Dat zijn sectoren die rechtstreeks met deze oudere groepen proberen te werken. Ze zijn de mening toegedaan dat ouders veel eerder zelf hulp nodig hebben.

In de commissie voor Welzijn van het Vlaams Parlement wordt deze materie eveneens onderzocht. Er wordt daar gezegd dat een dwingende ingreep door de overheid die niet noodzakelijk enkel bestraffend is, overwogen kan worden indien de minderjarigen worden geschaad in hun rechten. Samen met de welzijnssector moeten we tot een geschikt besluit komen. Ik zal er dan ook alles aan doen om vanuit het onderwijs positief in te spelen op de werking die de minister van Welzijn de Vlaamse regering zal voorstellen.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : We mogen het probleem niet overdrijven, maar over de dingen

Vanderpoorten

die goed gaan, interpellieren we natuurlijk niet. Ik wil dat nuanceren. Er zijn wel een aantal problemen die in deze commissie moeten worden aangekaart. Het is juist een uitdaging voor ons allen om te vermijden dat er opnieuw een dualisering ontstaat in het onderwijs. Ik bedoel daarmee dat sommigen niet aan een diploma geraken. Dat zijn juist de probleemleerlingen waarover we het hebben.

Daar zijn verschillende redenen voor. Onderwijs is emanciperend. We moeten daar iets aan proberen te doen. Ook al is die groep spijbelaars gelukkig niet zo heel groot, we mogen er geen afstand van nemen. Dit is een reactie op de reactie van de heer Sannen. Hoe klein de groep ook is, we hebben de plicht ons juist met die mensen extra bezig te houden. De goede leerlingen geraken er wel. Dat is niet onze grootste zorg. We zijn juist bezorgd om de zwakke en kansarme leerlingen.

Mijnheer de minister, als ik een vraag stel over het straffen van ouders, bedoel ik uiteraard niet de ouders die zelf in een probleemsituatie zitten, maar wel de ouders die hun kind bijvoorbeeld mee op vakantie nemen. Ik vind dat een heel andere situatie. Die situatie komt volgens het artikel in 'Klasse' regelmatig voor. Ik vind dat moeilijk te verantwoorden.

Mijnheer de minister, u hebt niet geantwoord op mijn vraag of er iets bestaat als richtlijnen voor de registratie van afwezigheden. Bestaat dat, of mogen de scholen dat regelen zoals ze willen ?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat juist de jongeren die niet de kans krijgen om te werken tijdens hun studies, nadien de meeste kans hebben om in de werkloosheid terecht te komen en erin te blijven. We mogen niet vergeten dat jongeren tussen zestien en achttien slechts 60 dagen per jaar een zinvolle bezigheid hebben, en 300 dagen per jaar aan hun lot worden overgelaten. Meestal komen ze niet uit de sterkste sociale milieus, integendeel. Als ze 300 dagen per jaar geen zinvolle bezigheid hebben, leidt dat uiteraard tot immense sociale problemen. Ik druk me dan nog eufemistisch uit. Dit probleem is bijzonder ernstig. Indien het de volgende maanden niet wordt geregeld, moeten we over de partijgrenzen heen vragen dat er in elk geval aandacht aan wordt besteed in het volgende regeerprogramma.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, de heer De Meyer benadrukt in zijn repliek nogmaals de noodzaak die ook ik heb benadrukt om in een goed overleg binnen VESOC tot afspraken te komen. Als we het onderdeel over werk voor de DBSO'ers niet kunnen invullen, dan ontnemen we juist de jongeren die een risicogroep vormen, een deel van hun motivatie. We hebben er dus alle belang bij om dit goed in te vullen.

Mevrouw Vanderpoorten, de scholen moeten inderdaad dagelijks de aan- en afwezigheden noteren en bijhouden. Ze hebben daarvoor natuurlijk hun eigen methodes.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de wijziging van de regelgeving inzake outplacement van onderwijspersoneel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Sauwens tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de wijziging van de regelgeving inzake outplacement van onderwijspersoneel.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal erg kort zijn omdat er over dit onderwerp in december reeds uitgebreid schriftelijk is gedebatteerd. Bovendien heeft mevrouw Van Cleuvenbergen hierover reeds geïnterpelleerd. Ik beperk me dus tot mijn vragen over de outplacement van het onderwijspersoneel.

Heeft de Raad van State intussen reeds een advies uitgebracht over de ontwerp-tekst over de outplacementsregeling, en zo ja, wat staat er in dat advies ? In het verlengde van uw antwoord op mijn vraag van september wil ik u vragen of u reeds weet hoeveel instellingen bereid zijn om een deel van de bezoldigingen terug te betalen. Verder had ik graag geweten hoe hoog het terug te betalen bedrag is, en hoeveel personeelsleden er verder in dit project zullen blijven tewerkgesteld. Zult u de huidige re-

Sauwens

gelgeving aanpassen om de mogelijkheden van outplacement van leerkrachten te verzekeren, als blijkt dat onvoldoende instellingen bereid zijn om een gedeelte van de financiële lasten te dragen ?

Sommige personeelsleden van een aantal instellingen hebben de stap gezet, maar ze voelen zich op dit ogenblik wat bedrogen. Het project dat in 1993 werd opgestart, gaf uitzicht op tewerkstelling en ervaring voor onderwijzend personeel. Tezelfdertijd kregen zo een aantal sectoren die het echt nodig hadden, bijkomende arbeidskrachten. Ik heb het gevoel dat men nu omwille van puur budgettaire redenen iets afbouwt dat nochtans heel wat mogelijkheden in zich droeg. Ik betreur dat.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : De Raad van State heeft nog steeds geen advies uitgebracht over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering betreffende de tewerkstelling buiten het onderwijs en de PMS-centra. Het advies over de zogenaamde outplacementsregeling is gevraagd op 3 december 1998, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. We verwachten dat advies dus binnen een termijn van ten hoogste een maand.

In antwoord op punt 6 van de schriftelijke vraag van de heer Sauwens deelde ik mee dat de betrokken instellingen op 26 november 1998 in kennis werden gesteld van de terugbetalingsplicht die zou worden doorgevoerd. Mijn antwoord is gepubliceerd op 9 december 1998. In de brief werd erop gewezen dat de nodige uitvoeringsmodaliteiten van de maatregelen worden meegegeeld nadat de Vlaamse regering het nieuwe ontwerp van besluit definitief heeft goedgekeurd. Op dit ogenblik kan ik dus nog niet zeggen hoeveel instellingen bereid zijn om een deel van de bezoldiging terug te betalen.

Ook al is een antwoord op uw derde vraag misschien voorbarig in de huidige stand van zaken, ik wil terugkomen op het antwoord op punt 8 van vraag 48. Zoals vermeld in dat antwoord, is de beoogde wijziging inderdaad alleen van budgettaire aard. Het is immers weinig realistisch dat het departement Onderwijs het volledige bedrag van de wedde of weddetoelage blijft dragen, zonder dat de

belanghebbenden enige opdracht in het onderwijs uitoefenen.

Het zal u zeker niet onbekend zijn dat de zogenaamde selectieve benoemingsstop in het onderwijs is opgeheven voor onder meer de specialiteiten huishoudkunde, kleding en verpleegkunde. Die maatregel was het gevolg van vacatures en het teruglopen van het aantal personeelsleden dat ter beschikking werd gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Een aanvaardbare verdeling van de lasten tussen het departement Onderwijs en de tewerkstellende instelling lijkt me logisch en wenselijk. De minister van Onderwijs moet er uiteraard over waken dat de middelen die het Vlaams Parlement ter beschikking stelt, het onderwijs maximaal ten goede komen. Om uitstekend onderwijs blijvend mogelijk te maken, zijn alle beschikbare middelen nodig. Dit verklaart dan ook het initiatief tot dit besluit.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Ik betreur dat u hier zo snel overheen gaat, daar er een sociale dimensie aan vast zit : er worden mensen ontslagen wegens geldgebrek. Heel vaak gaat het om sectoren die de Vlaamse Gemeenschap subsidieert. Ik betreur dat het stelsel volop wordt afgebouwd. Ik vraag dat u aandringt op een spoedig advies van de Raad van State zodat men het besluit zo snel mogelijk kan uitvoeren.

Minister Eddy Baldewijns : Dat besluit houdt een progressieve regeling in. Over ontslag spreken is misschien voorbarig. Het is wel goed dat de instellingen die van deze personeelsleden gebruik maken, weten wat in de nabije toekomst misschien op hen afkomt.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Sauwens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.26 uur.*